

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Έτος Β'

Αριθ. Φύλλου 23

Οκτώβριος

1976

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Βερανζέρου 18

ΑΘΗΝΑΙ 102

Τηλ. 5234.602

Προβλήματα των χωριών μας

ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΕΤΡΑ

Έν ὄψει τῆς ἐντάξεως μας στὴν Ε.Ο.Κ.

Ἡ σὲ λίγα χρόνια ἐνταξί μας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότητα σὺν πολιτικὴ ἐπιτυχία εἶναι ἀσφαλῶς σημαντικὴ καὶ τοῦτο γιὰ τὴ Πατρίδα μας θὰ θεωρηταί ὁπωσδήποτε πλέον «Εὐρωπαϊκὸ ἔδαφος», γεγονός που ἀποβαίνει πρὸς ὄφελος τῶν θέσεων τοῦ Δημοκρατικοῦ μας πολιτεύματος. Βασικὰ ὅμως προέχει ἡ διερεύνησι τῶν ὠφελειῶν μας ἐκ τῆς οἰκονομικῆς ἐνώσεως καὶ ἀπλούστερα ποῖα θὰ εἶναι τὰ οἰκονομικὰ μας ὀφέλη ἀπ' αὐτὴν τὴν ἔνωση.

Ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐπιδιώκετο αὐτὴ ἡ ἔνωσις ἐὰν δὲν ὑπῆρχε κάποιο θετικὸ ἀποτέλεσμα ὑπὲρ τῶν οἰκονομικῶν ὠφελειῶν τῆς χώρας μας. Πλὴν ὅμως, διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ αὐτό, θὰ χρειαστῇ, στὸ λίγο χρόνο ποὺ μᾶς μένει ἀκόμα μέχρι τῆς πλήρους ἐντάξεως μας στὴν Ε.Ο.Κ., νὰ γίνουν πολλὰ, σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς, εἴτε ἀναφερόμενα στὴν οἰκονομία, εἴτε στὴν παιδεία, εἴτε στὴ διοίκηση κλπ. Ἡ ἀνάπτυξι τοῦ «τί μέλλει γενέσθαι» σὺν καθένᾳ τομέα καὶ στὴν Πανελλαδική του ἔκτασι, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἔργο, θέματα δικὰ μας. Ἐμεῖς ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπὸ τὴ δική μας σκοπιά θὰ ἐκφράσωμε ὠριμένους σκέψεις ποὺ ἀφοροῦν κυρίως στὴ δική μας περιοχή, τὴν παραμεθόριον, μὲ γνώμην πάντοτε τὸ γεγονός ὅτι μέσα σὲ λίγο χρονικὸ διάστημα πρέπει νὰ γίνουν πολλὰ καὶ βασικὰ σὺν οἰκονομικὸ παράγοντα.

Καὶ ἂς ἀρχίσωμε ἀπὸ τὸν παράγοντα Γεωργία. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι κατ' ἐξοχὴν γεωργικὴ καὶ ὡς ἐκ τούτου πρὸς τὸν τομέα αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ καταβληθῇ μεγάλη προσπάθεια ὥστε ν' ἀεθληθῇ ἡ παραγωγικότης, νὰ βελτιωθῇ ἡ ποιότης, νὰ συγχρονισθῇ ἡ καλλιέργεια, ν' ἀνεβῇ τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα τοῦ ἀγρότη καὶ νὰ φθάσῃ κοντὰ στὰ

ὄρια τοῦ μέσου ὅρου τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος τοῦ ἀγρότη τῆς Ε.Ο.Κ. Πῶς θὰ γίνουν ὅμως ὅλα αὐτά; Νομίζουμε πῶς ἡ εὐλοκρὴς συνεργασία τοῦ Κράτους μὲ τὸν ἀγρότη θὰ δώσῃ τὴ δέουσα λύσι. Ἄν τὸ Κράτος στελεχωνθῇ κοντὰ σὺν ἀγρότη τὸν εἰδικευμένον ἐπιστήμονα, ἂν τοῦ δώσῃ τὰ κίνητρα καὶ τὰ ἐκέγγεια γιὰ ἕνα καλύτερο αὐριο, ἂν τὸν βοηθήσῃ νὰ ξεπεράσῃ τὴν ἀντιξο-

γιότης τῆς καθημερινότητος, πῶς θὰ ἐκφραστῇ τὸν ἀντιξοῦμε πῶς δὲν θὰ θρεθῇ ἀντιμέτωπος μὲ τὴν ἀνειλικρίνεια καὶ ἀδιαφορίαν τοῦ ἀγρότη. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις τότε ὑπάρχει καὶ τὸ περιθώριον γιὰ τοὺς ἀνίκανους νὰ παρακολουθήσουν τὸ ρυθμὸ τῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς προόδου. Εἴμαστε ὅμως βέβαιοι, ὅτι δὲν θὰ βρεθῶν τέτοιον κακόβουλον πολίτη καὶ μάλιστα νέον, πρὸς τοὺς ὁποίους

καὶ ἰδιαίτερα θὰ πρέπει νὰ στραφεῖ τὸ κρατικὸ ἐνδιαφέρον, γιὰ τὴν ἀντιμετώπισήν τοις ἐπὶ τὸν ἀγρότη καὶ τὸν ἀντιξοῦμε πῶς δὲν θὰ θρεθῇ ἀντιμέτωπος μὲ τὴν ἀνειλικρίνεια καὶ ἀδιαφορίαν τοῦ ἀγρότη. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις τότε ὑπάρχει καὶ τὸ περιθώριον γιὰ τοὺς ἀνίκανους νὰ παρακολουθήσουν τὸ ρυθμὸ τῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς προόδου. Εἴμαστε ὅμως βέβαιοι, ὅτι δὲν θὰ βρεθῶν τέτοιον κακόβουλον πολίτη καὶ μάλιστα νέον, πρὸς τοὺς ὁποίους

«ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ»

ΓΙΑΤΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ

Γιὰ ὄσους δὲν ξέρουν τὸ χωριὸ Καστάνιανη (ἢ Καστανή) δὲν θα-βλαπτέ, νομίζω, νὰ τοὺς τὸ γνωρίσω μέσα ἀπὸ τοῦτο τὸ κείμενο. Ἡ Καστάνιανη, λοιπὸν, εἶναι ἕνα χωριὸ χτισμένον πάνω στὴν ὁροσειρὰ τῶν Ἀλβανικῶν συνόρων, ἀνήκει δὲ στὴν περιοχή Λάκας Παγωνίου Ἰωαννίνων. Κατοικεῖται σήμερὰ ἀπὸ 250 μόνιμους κατοίκους, κατ' ἐξοχὴν μεγάλης ἡλικίας, ἀριθμὸς ποὺ τὸ καλοκαίρι αὐξάνεται σὲ 900, ἐπειδὴ γεμίζει ἀπὸ ξενητεμένους Καστανιανίτες. Ἐχεῖ ἔδρα ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ καὶ φυλάκιον Στρατοῦ μὲ ἀντικειμενικὸ σκοπὸ τὴν φρούρησι τῶν ἑλληνικῶν συνόρων.

Κι' ἐνῶ θὰ περίμενε κανένας, ὅτι ὅπως ὅλα τὰ ἑλληνικὰ χωριά, ἔτσι καὶ τοῦτο, μέσα μὲ τὴ μέρα ἀργοσθῇ, ἀντίθετα παρουσιάζει πρωτοφανὴ κίνησι καὶ ζωὴ. Γιατὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ γραφικὸ χωριὸ, δὲν περνάει μέρα ποὺ νὰ μὴ ἀκούγονται οἱ παιδικὲς φωνὲς πενήντα (50) μαθητῶν τοῦ Δημο-

τικοῦ Σχολείου οἱ ὁποῖοι στεγάζονται σὲ οἰκοτροφεῖο μὲ τὸ ὄνομα «ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ». Οἰκοτροφεῖο ποὺ ἀποτελεῖ τὸ δημιούργημα τῆς Ἀδελφότητος Καστανιανῶν ἡ ὁποία μὲ τὴ συμπαράστασι τῆς Πρόνοιας, τὸ συντηρεῖ.

Κι' ἐδῶ θάταν σκόπιμον νὰ σὰς γνωρίσω τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖο κατάφεραν οἱ Καστανιανίτες νὰ γεμίσουν τὸ οἰκοτροφεῖο καὶ νὰ σώσουν τὸ σχολεῖο τοὺς ἀπὸ τὴν κατάργησι του. Μὲ λίγα λόγια στὲν ὅσον τὰ παιδιά τοὺς ἀπὸ τὴν Ἀθήνα στὴν Καστάνιανη γιὰ νὰ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελ. 4

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΚΑ

Στὸ Χάνι Δελβινακίου δὲν ὑπάρχει τηλέφωνο!..

Χάλασε κοντὰ στὸ Χάνι τὸ ἐκδρομικὸ πούλμαν ποὺ πηγαίναμε στὴν Ἁγιο - Μαρτίνα. Ἦταν ἡ ὥρα 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Πενήντα (50) ἄτομα μέναμε ὡς τὸ πρῶτὸ στὸ Χάνι περιμένοντας νὰ περάσῃ κανένας αὐτοκίνητο νὰ πάμε μετρητὰ Δελβινάκι καὶ νὰ τηλεφωνήσωμε στὰ Γιάννενα νὰ μᾶς στείλουν τὸ κατὰλληλο ἀνταλλακτικὸ γιὰ νὰ ἐπισκευασθῇ ἡ βλάβη.

Ἐπιτρέπεται στὸ Χάνι Δελβινακίου νὰ μὴν ὑπάρχει αὐτόματο τηλέφωνο τὸ 1976;

Αὐτὰ μᾶς γράφουν.

Ἐπὶ κεντρο

Ἡ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Γιὰ πρώτη φορὰ μιά ὁργανωμένη παρουσίασι τοῦ Παγωνίου ἔδειξε τὴς δυνατότητες καὶ τὴς ἐπιδόσεις τῶν Παγωνιστῶν. Ἀλλὰ πέραν αὐτοῦ ἡ συνεργασία καὶ ἡ συμπαράστασι ὅλων τῶν φορέων καὶ παραγόντων τῆς περιοχῆς παρουσίασε ἕνα Παγωνίον συναδελφωμένο σὲ μιά καρποφόρα καὶ δημιουργικὴ προσπάθεια. Ξενητεμένοι, ποὺ εὐλαβικὸ προσκύνημα, τοὺς ἔφερε σὺν τὸν τόπον τοὺς καὶ ὁμόιοι κάτοικοι ριζωμένοι στὰ χώματα ποὺ γεννήθηκαν ἀντάμωσαν σὲ ἕνα πανηγύρι σ' ἕνα κάλεσμα ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὴ ρίζα τῆς ψυχῆς των. Ἦταν ἕνα δέσιμο τῶν νέων μὲ τοὺς μεγάλους, ἕνα ταίριασμα τῆς προόδου μὲ τὴν παράδοσι. Αὐτὸ τὸ ξεκίνημα ἄς γίνῃ ἀρχὴ γιὰ μιά καινοουργία προσπάθεια ἀνελίξεως τοῦ τόπου μας.

θᾶσω, στὴν ἐφημερίδα μας. Ἡ ἐπίστασι ποὺ μᾶς ἄφησε χρόνους καὶ ποὺ καλύτερα νὰ πῶ, ὅλοι οἱ νέοι νὰ πάρουν καὶ νὰ ξεπεράσουν τὰ χρόνια τῆς, ἴταν ὅπως κατὰ λέξι, μεγάλῃ σὺν ἡλικία. Ἀπὸ γνωστὴ παλὰ οἰκογένεια. Ἐμεῖς οἱ συνομιληκοὶ λυπηθήκαμε ποὺ πολλὰ βέβαια. Ἐχουμε μεγαλώσει σχεδὸν μαζί καὶ μὲ συγκίνηση τὴν ξεπροβοδίσουμε ὡς τὸ τελευταῖον κομμάκι τῆς. Ὁ Θεὸς ἂς τὴν ἀναπάσῃ.

Μέχρις ἐδῶ θέματα, τίποτα τὸ ἰδιαιτέρου. Αὐτὰ συμβαίνουν. Ἀνθρώποι εἴμαστε, προσωρινοὶ πάνω στὴ γῆ καὶ μὰ μὲρα θὰ φύγουν. ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελ. 3

Μαυρόπουλο

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 15ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΣΤΟ ΑΚΡΙΤΙΚΟ ΜΑΣ ΧΩΡΙΟ

Πρὸς τὸν Διευθυντὴ τῆς Ἐφημερίδος «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ» Κύριε Διευθυντά,

Παρακαλῶ ὅπως δημοσιεύσετε τὴν κατωτέρω ἐπιστολήν μου, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὸ Μεγαλειώδες Πανηγύρι τῆς 15ης Αὐγούστου «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου» στὸ Ἀκριτικὸ χωριὸ Μαυρόπουλο.

Ὅπως καὶ ἕκαστος ἔτσι καὶ ἐφέτος ἐωρτάσθη μεγαλοσπεῶς ἡ Κοιμήσις τῆς Θεοτόκου στὸ χωριὸ μας Μαυρόπουλο. Γιὰ μιά ακόμη φορὰ ζήσαμε ὅλοι μας τὰ ἴσχυρα ἔθιμα τοῦ τόπου μας καὶ βοηθήκαμε κοντὰ στοὺς ἐκεῖ συγγενεῖς καὶ φίλους μας.

Καὶ ὅπως πάντα ἔτσι καὶ τώρα πρωτοπόρος καὶ συμπαραστάτης γιὰ τὴν τέλεια ἐκδοσι τοῦ πανηγυριοῦ ὑπῆρξε ἡ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσα Ἀδελφότης Μαυροπολιτῶν - Ζαβρο-

χιτῶν Χρυσοδοιτῶν, μὲ τὸ ἔξοχον Δ. Συμβούλιον τῆς κα-θὼς καὶ τὸν Πρόεδρό της κ. ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελ. 4

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Τοῦ κ. ΧΡΙΣΤΟΦ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Συντ)χου Δημοσιογράφου

Μὲ ἀφορμὴ τὴς Παμπαγωνιστικῆς ἐκδηλώσεως ποὺ εἶναι στὴν Παγωνιανή, ὁ παρεριστομόνεος παλαίμαχος γνωστὸς δημοσιογράφος κ. Χριστόφορος Σακελλάριος στὴν ἀνταπόκρισι του μᾶς γράφει καὶ τὰ ἑξῆς:

ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ: Παρουσία τοῦ Νομάρχου κ. Χανοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας, τῶν Ἀρχῶν Ἰωαννίνων καὶ Παγωνίου, τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ καὶ Πνευματικοῦ κό-σμου Παγωνίου, τοῦ Παράρτημα τῆς Ε.Η.Μ. Παγωνίου μὲ τὴν Ἐ-φορεῖα Πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων

Παγωνιανῆς διοργανώσε, ὑπὸ τὴν κατεθυντήριον γραμμὴν τοῦ προέδρου τῆς Ε.Η.Μελετῶν κ. Καν. Φροντίζου τῶν κ.κ. Καν. Καστοῦλα, Τεχν. Διανοῦ ΟΤΕ Ἰωαννίνων Παν. Κάπαρου Ἰατροῦ, Σπυρ. Τζουλάκη Διανοῦ ΟΤΕ Δελβινακίου, τοῦ Δήμου Δελβινακίου

καὶ τῆς Κοινότητος Παγωνιανῆς τὰς Ἐορταστικὰς Ἐκδηλώσεις Παγωνιανῆς (μὲ τὴν συμβολὴν τοῦ Ε.Ο.Τ.) ποὺ περιελάμβανον: Ἐγκαίνια λαογραφικοῦ Μουσείου Παγωνίου, Ἐκθεσιν Παγωνιστικῆς ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελ. 2

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

Στὴς πολιτιστικῆς ἐκδηλώσεις τῆς Παγωνιανῆς τὸ Βασιλικὸ ἔλαμψε!

Πέντε κορίτσια μας, ἡ Τότα Καλτσούνη, ἡ Ντίνα Ἀναστασίου, ἡ Χαρίκλεια Λήτου, ἡ Νανά Τζέτη καὶ ἡ Δήμητρα Κοντοῦλη, ντυμένα τὰ σιευκοῦνι ἡ χόρε-φαν Βασιλικιώτικα τὴ γκαϊν-τὰ καὶ καταχειροκροτήθηκαν.

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Διαβεβαίωση

Τοῦ Κ.Θ.Β.

Ὁ παλὸς Βηροσάντης, γραφικὸς στὴν ἐκφρασι καὶ τὴν ἀφήγηση, μῆκε σὺν γραφεῖο καὶ κάθισε βαρεῖα στὴν πολυθρόνα.

— Γιὰ σένα ἦρθα, μοῦ εἶπε. — Εὐχαριστῶ, τοῦ ἀπήντησα, γιὰ τὴν ἰδιαίτερη προτίμησι. — Μὰ ὅχι. Δὲν ἦρθα μόνάκα νὰ σὲ δῶ. Ἦρθα εἰδικὰ γιὰ νὰ σοῦ πῶ. Κι' αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ

πῶ πρέπει νὰ τὸ γράψης. Εἶναι κάτι ποὺ, γέρο ἄνθρωπο ἐμένα, ποὺ σπάρει τὰ φυλλοκάρδια. — Ἐντάξει. Πές μου λοιπὸν, γι' αὐτὸ τὸ κάτι.

— Ἀκού! Θὰ σοῦ ἐξιστορήσω μὰ κηδεῖα. Ναι, μὴ μὲ κοπᾶς ἔτσι. Μὰ κηδεῖα διπλή. Ἐτσι τὴν ὀνόμασα κι' ἔτσι θὰ τὴ λέω, ἀλλὰ κι' ἔτσι θέλω νὰ τὴ δια-

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΩ-ΡΑΒΕΝΙΑ

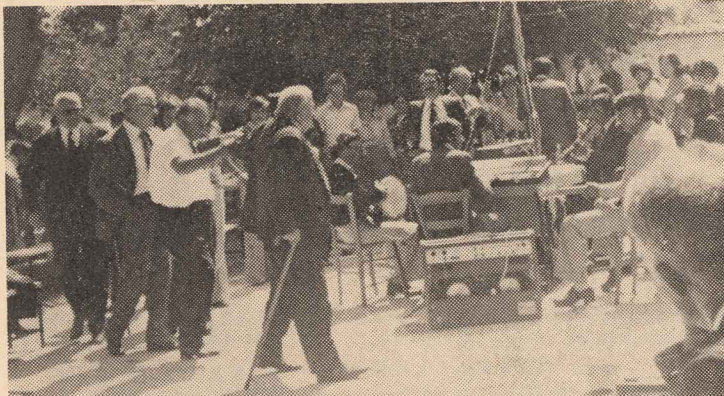
Γράφει ὁ συνεργάτης μας Βασ. Πλόσκας

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

— Μὲ σεμνοπρέπεια, καλὴ διάθεσι, νοικοκυρεμένα καὶ πολιτισμένα γιορτάστηκε καὶ φέτος — ὅπως καὶ ἕκαστος — στὴς 8 τοῦ Σεπτεμβρίου, τὸ καθιερωμένον ἀπὸ τὸ 1953, ἐτήσιο Πανηγύρι μας στὴν, τίμησι τῆς Γέννησις τῆς Θεοτόκου, στὴ θύμησι τῆς ὁποίας

κάτω ἀπὸ τὰ «Γράμματα» τοῦ Ἐκκοιτοῦ Μοναστηριοῦ, δίπλα στὰ καθαρά νερά τοῦ ποταμοῦ Γορφοῦ καὶ σὺν δροσερὸ ἴοκιο ἀπ' τὰ πλατάνια.

Τὸ πέρασμα ὅμως τοῦ Δημοσίου Δρόμου Γιαννίνων — Κασαβιάς ἀπ' τὴ μέση τοῦ πλατωματος στοὺς Ἀγίους, ποὺ κατέστρεψε

Ὁ 82άρης μπάμπα - Κώσσιον - Μπάτσος πέρι, ἔτσι γιὰ τ' ἀντί τὸν Κάτω - Ραβενιώτικο χορὸ, στὸ Πανηγύρι τοὺς στὴς 8 Σεπτεμβρίου, στὸ Μεσοχώρι, ἐνῶ τὰ δάκρυά του τρέχουν σιουρνάρα στὰ μάγουλα, ἀπ' τὴ συγκίνηση...

εἶναι ἀφιερωμένη κι' ἡ μεγάλη, καινούργια ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ. Γιὰ μιά 10ετία περίπου ἀπὸ τὴν καθιέρωσι του — σ' ἀναβίωσι τοῦ περιφρουροῦ πανηγυριοῦ τῆς «Παλιουρῆς», ποὺ γίνονταν καὶ πρὸ τοῦ μεγάλου πολέμου στὴ Μονὴ τῆς Βελλᾶς — τὸ πανηγύρι μας γίνονταν στὴν πάγκαλη κι' εἰδυλλιακὴ τοποθεσίᾳ τῶν Ἀγίων,

τὴν ὁμορφιά κι' ἔδωκε, μέχρι ἔνα σημεῖο, τὴ χάρη τοῦ θαυμάσιου αὐτοῦ τοπίου, ἔδωκε ἀπ' τὴ μὴ μεριὰ τὴν ἀφορμὴ κι' ἡ βέλγη κι' ὁ καλοπερασσιμὸς ὁ δικὸς μας ἔδωσαν ἀπ' τὴν ἄλλη τὴν αἰτία, ὥστε ἀπὸ κάμποσα χρόνια τώρα, τὸ πανηγύρι νὰ γιορτάζεται τὴ μέρα αὐτὴ μέσα στὸ χωριὸ.

Καὶ καλλιτέρα. Τὸ γλέντι ποὺ ἄρχισε, μὲ τὴ συνοδεία τῶν τοπικῶν ὁργανῶν τῆς κομπανίας Κ. Λούκα ἀπ' τὸ Δελβινάκι, ἀμέσως μετὰ τὸ κοινὸ τραπὲζι — γράφω παρακάτω γι' αὐτὸ — καὶ κράτησε ὡς τὰ χαράματα τῆς ἄλλης μέρας, κάτω ἀπ' τὸ γερὸ κουμάντο καὶ τὴν πετυχημένη διεύθυνσι τοῦ καθηγητῆ τῆς Ζωοποιίας Παιδαγωγικῆς ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελ. 2

Ε. Η. Μ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Τὸ Παρᾶρτημα Παγωνίου τῆς Ἐταιρείας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν, ἡ Κοινότης Παγωνιανῆς, οἱ Ἀδελφότητες Παγωνιανῶν καὶ ὁ Φιλεκαπιδευτικὸς Σύλλογος Παγωνίου τοῦ ἀνέλαβαν τὴν πρωτοβουλία ὁργάνωσις τῶν πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων θεωροῦν ὑποχρέωσι νὰ εὐχαριστήσουν, τὸν Ἑλληνικὸ Ὀργανισμὸ Τουρισμοῦ γιὰ τὴν ὕλική καὶ ἠθική συμπαράστασι, τὸν Δῆμο Δελβινακίου, τὴς Κοινότητες Παγωνίου, τὴς Ἐνώσεις καὶ Ἀδελφότητες, τοὺς συλλόγους καὶ Ἀδελφότητες Παγωνιανῶν καὶ «Νέοι τοῦ Παγωνίου» τοὺς συμμετάσχοντες στὴν ἐκθεσι, τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς καὶ τοὺς φίλους τοῦ Παγωνίου καθὼς καὶ ὅλους τοὺς ἐπαυμένους καὶ ἀφανεῖς, οἱ ὁποῖοι (ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελ. 2)

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΩ - ΡΑΒΕΝΙΑ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

“ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ,”

‘Από την προσωπική συλλογή
του ‘Ιατρού ‘Αναστασίου Μηλώνη

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την σελ. 1

κλῆς ‘Ακαδημίας κ. Γεωργίου Στεφάνου, έγινε μέσα σὲ πανηγυρική ἀτμόσφαιρα, ἀγνού ἐνθουσιασμοῦ, πηγαιῶν κεφιοῦ καὶ καλόκαρδης διάθεσης, στὸ Μεσοχώρι τοῦ χωριοῦ.

Τὸν χορὸ κατὰ τὰ «εἰσθότα» ἀνοίξε ο δραστίτης καὶ πολυπράγμων Πανα-Θόδωρος. Χόρευαν πρῶτα οἱ φιλοξενούμενοι ἐπισκέπτες μας ‘Αχαρνιώτες — γράφω καὶ γι’ αὐτοὺς παρακάτω — οἱ ξενωχωρίτες καὶ μετὰ τὴν ἀράδα τους, ὅλοι ἔνας - ἔνας, γυναῖκες καὶ ἄνδρες, γέροι καὶ νιοί.

ΟΙ ΑΧΑΡΝΙΩΤΕΣ

— Πενήντα κάτοικοι ‘Αχαρνῶν, τμήσαν καὶ φέτος τὸ πανηγύρι μας, μ’ ἐπικεφαλῆς τὸν λαμπρὸν τοῦς Δήμαρχο κ. Μιχ. Βαρελά καὶ τὸν πρόεδρο τοῦ Δημ. Συμβουλίου κ. Χρήστο Παγώνα (ὁ κ. Παγώνας ἔγινε πέρυσι νουνόγης μικρῆς Μαρίας Γ. Μόσχου καὶ αὐτὸ μαζὺ μετὰ τὴν ἀγάπη του στὸ κυνήγι τὸν ἔκαναν τακτικὸ ἐπισκεπτικὸ καὶ στενὸ φίλο τοῦ χωριοῦ μας).

Οἱ ‘Αχαρνιώτες — ὅπως εἶναι γνωστὸ ὁ Δήμος ‘Αχαρνῶν ἔχει υποθεσίσει τὰ Κ. Ραβένια — ἔφτασαν, στὸ χωριὸ μετὰ πούλιν, σὲ 10 τὸ πρωτ. Στὴν ἐκκλησιὰ τοὺς ἔγινε ὑποδοχή. ‘Εγινε κοινὴ ἐκκλησιασμός μετὰ τοὺς συγχωριανούς. (Στὴ λειτουργίᾳ πρωτοστάτησε ὁ Πρωτοππάγγελος κ. ‘Ανδρ. Τρεμπέλας, βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς Πανα - Νεοκλῆ καὶ Πανα - Θόδωρο). Παρακλήσαν στὸ κοινὸ τραπέζι πούγινε καὶ πρὸς τμήν του στὸ Μεσοχώρι. Μίλησε οὗ αὐτὸ ὁ Δήμαρχός τους, ἀντιφωνῶντας τὸν πρόεδρό μας κ. Τάκη Σταύρου. Χόρευαν στὸ χορὸ πρὸς τὸς πρώτους.

‘Εφεραν μαζὺ τους καὶ πρόσφεραν στὴν ἐκκλησιὰ δυὸ μπουτίνια μανουλάκια λεπτῆς κομψότητος καὶ σημαντικῆς ἀξίας καὶ πλούσια δῶρα γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ τὶς οἰκογένειες πού ζοῦν μόνιμα στὸ χωριό.

‘Η παρουσία τους ὅμως πού γέμισε τὴν ἐκκλησιὰ, πού ἐποημοποίησε τὸ κοινὸ γέμια καὶ πού λάμπρυνε τὸ πανηγύρι μας, ἔδειξε περισσότερο. ‘Ο ἔρχομός τους γέμισε μετὰ καὶ συγκίνηση τοὺς συγχωριανούς μας.

Τὸ ἀπόγευμα τοὺς ἔγινε πανηγυρικὸ ξεπροβόδισμα. ‘Ολόκληρο τὸ χωριὸ τοὺς συνώδεψε ἀπ’ τὸ Μεσοχώρι ὡς τὸν πλάτανο τῆς ἐκκλησιᾶς μετὰ τὰ ὄργανα ἄζοντες καὶ τοὺς ἀποχωρήσαντες γιὰ τὸ ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς, μετὰ τὸ τραγοῦδι «στὸ καλὸ καλὸί μας φίλοι, φίλοι μας καὶ ἀγαπημένοι...».

ΚΟΙΝΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

— Στὸ Μεσοχώρι στρώθηκε κοινὸ τραπέζι τὸ γύμνα. Αὐτὸ ἔγινε στὸ χωριὸ γιὰ πρώτη φορά. Παλαιά, οὗ ἄλλα πανηγύρια πού γίνονταν στὰ ξωκκλήσια τρώγαμε, ὅλοι μαζὺ, παρέες - παρέες, ἀλλὰ ὁ καθένας τὸν ἀνακαρῶ του.

Παρακλήσαν κάτω ἀπ’ τὸν Ἰ-οκίο πούκαναν ὁ γέρο - πλάτανος, ἡ πολυφύλλη οκμαὶ καὶ οἱ νιὲς ἀκακίες, οἱ φιλοξενούμενοι καὶ Μενιδιάτες, ὅσοι ξενωχωρίτες καὶ ἄλλοι ἐπισκέπτες ἔβγχαν στὸ χωριό, ἀντιπρόσωποι τῆς Χωρ/κῆς Δολιανῶν καὶ ὅλοι οἱ Κάτω - Ραβενιώτες μόνιμοι κάτοικοι τοῦ χωριοῦ καὶ παραθεριστές καὶ μουσαφίρηδες ταξιδευμένοι. Κάπου 300 ἄτομα. Προσφέρθηκε τὸ πατριπαράδοτο γιαχνί, κρέας μετὰ ρυζὶ καὶ πίττα.

Γιὰ τὴν προετοιμασία, τὴν παρασκευὴ τοῦ φαγητοῦ καὶ τὸ σερβίριομα δούλεψαν ἑθελοντικά πολλοί. ‘Ο φίλος Νώντας Μπάτσος εἶχε τὴν γενικὴ ἐπιμέλεια. ‘Ο γείτονας Τάκης-Τζήμας μαζὺ μετὰ τὴν οπεραλίστρια στὸ γιαχνὶ κυρὰ Τοῖα Μόσχου, ἐργάστηκαν ὅλη τὴ νύχτα μαζὺ μετὰ τοὺς ἄξιους βοηθούς τους καὶ παρουσίασαν «τὰ ἔργα τῆς τέχνης τους». Οἱ γυναῖκες — ὅλες οἱ γυναῖκες — ἔλ-λες λίγο καὶ ἄλλες πολὺ, πρόσφεραν ἐργασία, παρουσία, φροντίδα, ἔγνοια, γνώμη καὶ συμμετοχὴ στὸ να συγκεντρωθῇ τόνα καὶ τόλλο, νὰ ἐτοιμαστοῦν τὰ χρειάζόμενα, νὰ μαγειρευτοῦν τὰ ἀπαραίτητα, νὰ τακτοποιηθοῦν ὅλα στὴν ἐντέλεια νοικοκυρσίστικα, πολιτισμένα, εὐπαρουσίαστα.

‘Ενα χωριὸ ὁλόκληρο σὲ ὄργανο δόρασης καὶ δραστηριότητος γιὰ νάνα ὅλα ὅπως πρέπει. Κι’ ἦταν ὅλα καλά καὶ ὠραία.

‘Η νεολαία — ἀγρία καὶ κορίτσια — βοήθησε πρόθυμα καὶ μ’

εὐχάριστη διάθεση στὸ σερβίριομα.

Συγχαρητήρια στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ καὶ τὸν πρόεδρό της Πανα-Θόδωρο, πούχε τὴν πρωτοβουλία. Στὸν Πρόεδρο καὶ τὸ Κοιν. Συμβούλιο πού δραστηριοποιήθηκε ἐπὶ τῇ γιὰ τὴν πραγματοποίηση. Στὶς εὐγενεῖς καὶ σεμνὲς Ραβενιώτισσες, πού δώθησαν δίκως μεμφορίες. Στὴ νεολαία μας. Στὴν κυρὰ ‘Αθηνά Τζογάδρου, πού πρόσφερε τὴν αἰθουσα τοῦ καφενείου τοῦ Σταύρου της, τὴν κουζίνα της καὶ τὰ νοικοκυρία της καὶ σὲν καθηγητὴ, τέλος, Γιώργο Στεφάνου, πού ἀπὸ τὸ μικρόφωνο ἀξιοποίησε μετὰ κατὰλληλα λόγια ὅλη αὐτὴ τὴ φιλότιμη προσφορά τῶν ἀνθρώπων.

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

— ‘Εκπροσωπώντας τοὺς ἀρκέτους Κ. Ραβενιώτες μέλη τῆς Αδελφότητος, πού παρακλήθηκαν στὸ τραπέζι, καὶ ὅλους τοὺς ὁμοῦ ἔβγχαν νάνα, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ παραθεθοῦν, μίλησα, μετὰ τὸ γεῦμα, ἐκ μέρους τῆς Αδελφότητος καὶ τῆς Κοινότητος πρὸς τοὺς συνδαιτυμένους.

Εἶπα πὺς τὸ πανηγύρι ἦταν μὴ εὐτυχὴς συγκυρία γιὰ μὴ κοινὴ παρουσία Κοινότητος - Αδελφότητος καὶ Δήμου ‘Αχαρνῶν, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν υἱοθεσία, ἀποτελεῖ προέκταση, παράγοντα καὶ στοιχεῖο τῆς ἑνωσίας Κάτω - Ραβενιωτισμός. Καὶ μὴ εὐκαιρία γιὰ νὰ μεταφέρω στὴ συγκέντρωση τὶς σκέψεις καὶ τοὺς προβληματισμούς τῆς ἀδελφότητος γιὰ τὸ καιρὸ, καὶ καὶ βασικὸ πρόβλημα τοῦ χωριοῦ, πού δὲν εἶναι ἡ βοήθειά του καὶ ἡ συντήρησή του, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ διατήρησή του καὶ ἡ ὑπαρξή του.

Τοὺς κατέστησε κοινωνοὺς τῆς ἐνασχόλησης καὶ τῆς προσπάθειάς μας νὰ θροῦμε τὸν τρόπο καὶ τὰ μέσα — αὐτὸ εἶναι ἡ οὐσία τοῦ προβλήματος — ὥστε μικρὸς ἔστω ἀριθμὸς Κάτω Ραβενιωτῶν νὰ μποροῦν νὰ μείνουν ἢ νὰ γυρῶσουν στὸ χωριό, ὅπου νὰ μποροῦν, λύνοντας ἱκανοποιητικὰ τὰ θωτικά τοὺς προβλήματα, τὰ ζῆσουν εὐχάριστα. ‘Εφερα ζωντανὰ παραδείγματα τὸν Παπὰ καὶ τὸν Πρόεδρο, πού, νέοι αὐτοὶ ἄνθρωποι, δημιουργήθηκαν ἄριστα, μὲ τὶς δραστηριότητές τους στὸ χωριὸ καὶ μετὰ τὴν παρουσία τους ἔκει, τὶς οἰκογένειές τους καὶ τὰ πειδιά τους δίνουν, στὸ χωριό, ὑπερῆ καὶ ζωή.

ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ 5.000

— ‘Ο καθηγητὴς κ. Γεώργ. Στεφάνου κατὰ τὴ διάρκεια ὀμλίας του στὸ κοινὸ τραπέζι, ἐμπνευστικὴ καὶ διατύπωση τῆς πρότασιν νὰ προκηρυχθῇ διαγωνισμός γιὰ τὴ σύνταξη μελέτης ἀπ’ τὴ σπουδάζουσα Κάτω - Ραβενιωτικὴ νεολαία, οὐσιαστικὰ μετὰ τὴν παρουσία τοῦ πονηγυριοῦ κ.δ. (π.χ. πὺς καθιερώθηκε τὸ γιαχνὶ ὡς τὸ κύριο φαγητὸ στὶς συνεστιάσεις κλπ.), τὰ ὁποῖα τὴρήθηκαν καὶ σὲ φετινὸν μας πανηγύρι, μετὰ βράβευση τῆς καλλίτερης ἐργασίας, ἀπὸ ἐπιτροπὴ μετὰ χρηματικὸ ποσὸν τριῶν χιλιάδων.

‘Ο συνταξιούχος ἀρτεργάτης καὶ μέλος τῆς Αδελφότητος κ. Λεωτέρης Ζήσης προσφέρθηκε τὴν ἴδια στιγμή μετὰ δώση ἐκείνου τὸ ποσὸν αὐτό. Κι’ ἀμέσως ἡ κ. Μαλανδρινού, ἐπισκέπτρια τοῦ Δήμου ‘Αχαρνῶν (προσφύγει ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ 1973 ποσὸ 1000 δρχ. μηνιαία στὸν Κάτω - Ραβενιωτὴ μαθητὴ τοῦ Γυμνασίου Δολιανῶν Θανάση Ζέρβα καὶ θὰ τὸ συνεχίσῃ μέχρι νὰ σκολάσῃ τὶς σπουδές του), ἀνέβασε τὸ ποσὸν σὲς

Πωγωνήσια

Μηνιαία τοπικιστικὴ ‘Εκδοσις
‘Ακριτικῆς ‘Ηπείρου
Δ/σεις συμφ. τῷ Νόμῳ
‘Ιδιοκτητῆς - ‘Εκδότης
ΔΗΜ. ΒΑΣΙΛΙΑΝΝΗΣ
Βερανζέρο 18, ‘Αθῆναι 102
Τηλ. 52.34.602

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
ΜΕΛ. ΖΩΡΖΟΣ
Μεσολογγίου 17
Τηλ. 36.11.372

‘Ετίθεται Συνδρομαί

‘Ιδιωτῶν δρχ. 150
Κοινοτήτες Δωρεάν
‘Αδελφότητες δρχ. 200
Ν.Π.Δ. & Ι.Δ. > 1.000

4 χιλ. προσφέροντας καὶ ἡ ἴδια 1.000 δρχ. Καὶ τὸ ποσὸ αὐτὸ ἀνέθηκε μετὰ σὲς 5 χιλ. — γιὰ στοργυλοποίηση — μετὰ προσφορά τοῦ ἐμπνευστῆ τῆς ἰδέας Γ. Στεφάνου ἄλλων 1000 δρχ.

‘Ετοί γιὰ τοὺς ρέκτες σπουδαίους καὶ φοιτητὲς τοῦ χωριοῦ παρασιτάζεται καλὴ εὐκαιρία ν’ ἐσκοληθοῦν μετὰ τὴν ἔρευνα καὶ τὴ σύνταξη αὐτῆς τῆς μικρῆς μελέτης, γύρω ἀπ’ τὰ προσφιλή μας ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ γιὰ νὰ κατατοπιστοῦν οἱ ἴδιοι καὶ νὰ κατατοπίσουν καὶ ἑμᾶς οὐσιαστικὰ.

Εἰδικὴ ἐπιτροπὴ πού θὰ ὀρίσῃ τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο θὰ ἐπιμεληθῇ τὴν προκήρυξη τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ θὰ προσδιορίσῃ τοὺς ὅρους του.

Στὸ πανηγύρι τοῦ χρόνου θὰ διαβασθῇ ἡ καλλίτερη πού θὰ βραβευθῇ.

Ο ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΟΤΟΠΩΝ

— ‘Ο πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Δημ. Σταύρου — μούδωσε τὴν ἐντύπωση ἀνθρώπου θετικοῦ καὶ δραστήριου — σὲ ἐνημερωτικὴ ὁδοκεψη πούγινε στὰ Γραφεῖα τοῦ Κοινοτικῷ Καταστήματος μ’ ἐκπροσώπους τῆς Αδελφότητος οὐσιαστικὰ μετὰ τὰ θέματα τοῦ χωριοῦ, διαβεβαίωσε ὅτι συγκεκλιμένα γιὰ τὸ θέμα τοῦ ἀναδοσμοῦ τῶν χιλίων περίπου στρεμμάτων τοῦ ἀμπελοτόπου, δὲν ὑπάρχει ἀπὸ κανέναν συγχωριανὸ ἀντίρρηση, ὅτι ἀπὸ κρατικῆς πλευρᾶς, οἱ ὑπερσοικαὶ παράγοντες στὴ Νομαρχία ‘Ιωαννίνων εἶναι εὐνοϊκὰ διακείμενοι καὶ ὅτι ἡ διαδικασία δὲν παρουσιάζει καμμιὰ δυσκολία.

Δὲν μένει παρὰ νὰ κινηθῇ αὐτὴ ἡ διαδικασία — νὰ προσηγηθῇ ἀπὸ τὴν Αδελφότητά μας ἡ ὑπογραφή τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτῆτες πού μένουν στὰ ξένα — τῆς ἀποδοχῆς ἀπὸ τοὺς καὶ ἡ δημιουργία ἐνὸς συνεταιρισμοῦ, ὅπου τὴ μέλη του θάχουν ἰδανικὴ συνδικητοῖα, ἀνάλογα μετὰ τὴ στρεμμετικὴ ἰδιοκτησία πού κατέχουν τώρα.

Μὲ μὴ εὐνοϊκὴ δανειοδότηση πού μπορεῖ νὰ χορηγηθῇ ἀπ’ τὴν ΑΤΕ 20—25 ἑκατ. δρχ., ὁ πρόεδρος αἰσιοδοεῖ ὅτι μπορεῖ οὗ μὴ δεῖτα νάχουμε φράξει ἀμπελία προτύπου μορφῆς — ὁ τόπος, κατὰ ἐκτίμηση γεωπόνων, εἶναι ἰδανικὸς γιὰ ἀμπελοκαλλιέργεια — καὶ ἔτσι ἡ ἔκταση ἐκείνῃ πού ἄλλοτε ἦταν τὰ προσφιλή μας ἀμπελῖα καὶ τώρα εἶναι χερσοτόπος, ἄγριος καὶ ἀκαλλιεργήτος, ν’ ἀξιοποιηθῇ κατὰ τὸν καλλίτερο δυνατὸ τρόπο ὥστε νὰ προσδοκοῦμε ἀπὸ τὸ λυγότερο ὡς τὸ πρῶτο ἔτος.

‘Υποσχέθηκα σὲν Πρόεδρο ἐκ μέρους τῆς Αδελφότητος καὶ ὅτι θὰ βοηθηθῇ καὶ ὑποστηρίξῃ, γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἦταν ἀπὸ δεῖτα τώρα, θέμα τῶν συζητήσεων μας καὶ στόχος τῶν ἐπιδιώξεών μας.

‘Ο συμμετέχων στὴ σκέψη δικηγόρος κ. Παῦλος Κοσοβίτσας, μέλος τῆς Αδελφότητος στὴν ‘Αθῆνα, ἀνέλαβε τὰ τυπικὰ γιὰ τὴν διαδικασία τοῦ ἀναδοσμοῦ καὶ τὴ νομικὴ μορφοποίηση τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Τὸ συμφέρον ὅσον ἔχουν στ’ ἀμπελία ἰδιοκτησία, πού τώρα μένουν ἀκαλλιεργήτα καὶ ἄχρηστα, εἶναι ἐξωφθαλμο. Δὲν ἔχουν παρὰ νὰ σπεύσουν στὴν ὑπογραφή τῶν αἰτήσεων καὶ ἔξουσιοδοτήσεων τὸ γρηγορώτερον γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ αὐτὴ ἡ ἐπαγγελία τοῦ συντομώτερου.

ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

‘Ασφαλιστογράφεται ὁ Δημόσιος Δρόμος ἀπ’ τ’ ‘Αλωνάκια ὡς τὸ Γέφυρο (καὶ ἔλπιζω καὶ ὡς τὸ Μεσοχώρι).

Διαμορφώνεται ὁ κώρος τοῦ Γεφύρου, ὅπου θὰ γίνῃ ἀθλητικὸ Στάδιο γιὰ τὴ χρήση καὶ ἀπ’ τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου Δολιανῶν.

Προγραμματίστηκε νὰ γίνουν «σενάκια» σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ χωριοῦ, ὥστε νὰ σταθεροποιηθοῦν καὶ ὁμορφύνουν οἱ δρόμοι. (Προσέχεται - Πνευματικὸς - Ζήση κ.δ.).

Τοῦ χρόνου — ὑποσχέθηκε ὁ Πρόεδρος — θὰ διαμορφωθῇ κατὰλληλα ὁ κώρος ἀπ’ τὰ Σκούπρα ὡς τὸ Σχολεῖο καὶ τὴν ἐκκλησιὰ, ὥστε νὰ λειψῇ ἐκείνου τὸ ἀπαράδεκτο χάλι ἀπὸ τὸν — ὡς τώρα — παραμελημένο Πάνω Μαχαλά.

‘Εφτασε στὸ χωριὸ καὶ θὰ το-

ποθετηθῇ σὲ γωνία τοῦ ἀθλητικοῦ Σταδίου πού διαμορφώνεται, συγκρότημα παιδικῆς χαρᾶς πούστειλε στὸ χωριὸ ἡ Αδελφότητά μας.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

— 45 οἰκία μένουν σήμερα ἀνοικτὰ στὰ Κ. Ραβένια (τὰ περισσότερα μετὰ 1-2 ἀνθρώπους!).

— 125 εἶναι οἱ οἰκίαι οἱ μόνιμοι κάτοικοι τοῦ χωριοῦ.

— 14 εἶναι οἱ μαθητὲς πού γράφτηκαν φέτος στὸ Δημ. Σχολεῖο.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ-ΚΩΤΣΟΣ

Βρέθηκε φέτος στὸ χωριὸ καὶ πανηγύρισε μετὰ τοὺς συγχωριανούς του, μετὰ ἀπὸ κάμποσα χρόνια, ὁ γέρο - Κώτο-Μπάτσος, 82 χρόνων, ταξιδευμένος ἀπὸ παιδιὰ στὴν Καβάλα. ‘Ο πόνος καὶ ἡ νοσταλγία τὸν ἔφεραν στὴ γενέτειρά. Στὴν ἐκκλησιὰ στὸ τζοράκι του, ἔσυρε, ἔτσι γιὰ τὸ ἀντίτι, δυὸ γύρες τὸ χορὸ στὸ Μεσοχώρι, ἐνὼ στὰ μάτια του ἔτρεχαν σιουρνάρια τὰ δάκρυα ἀπ’ τὴ θαλερὰ συγκίνηση πού τὸν πλημμύριζε.

ΟΙ ΛΑΓΟΙ

— ‘Ξεζῆνασαν» οἱ λαγοὶ στὸ χωριό! Εἶδα ἕνα πρῶτ, ἕναν θρομένο λαγὸ νὰ κατηφορίζῃ τρέχοντας στὸ δρόμο, ἀπ’ τὴ γκορτοῖα τῆς Μαγκαδέτσος πρὸς τὰ Κρεμύθια. Τὶ ἀνάγκη εἶχε. Τόσον καρὸ ἔμεινε ἥσυχος ἀπὸ κυνηγούς καὶ ζαγάρια. Τώρα ὅμως δὲν ξέρω τί γίνεται. ‘Απὸ τότε ἀκόμη οἱ μερακλῆδες κυνηγοὶ ἐτοιμάζονταν μετρώνας τῆς μέρες ἀντίστροφα, νὰ ἐπιτραπῇ τὸ κυνήγι.

Μοῦ ζήτησαν μάλιστα νὰ τοὺς πληροφωρῶ ἂν μποροῦν νὰ θροῦν «ἐκὰν καλὸ ντουφέκι» στ’ ἀζήτητα τοῦ Τελωνείου. Ποιὸς ὅμως ἀφῆνε ἀζήτητο ντουφέκι — καὶ μάλιστα καλὸ — γιὰ νὰ τὸ θροῦν οἱ Ραβενιώτες;

Ο ΜΙΧΑΛΕΑΣ

— ‘Ο κ. Ζέρβας — ὁ Μιχαλέας — μόνιμος στὸ χωριό, κρίνει, οὐλοῖται καὶ κατακρίνει τὰ πάντα καὶ τοὺς πάντας. ‘Εχει ὁμορφες καὶ πρωτότυπες ἰδέες πού τὶς διατυπώνει στὸ καφενεῖο τοῦ Βαγγέλη - Ρέσσου. Λέει καὶ τ’ ἀσεία του καὶ τὰ ἔξυνα. Λέει πολλὰ καὶ... ἀπειλεῖ πὺς ἔξερε περισσότερα. Λέει ὅτι ἔχει γιὰ τοὺς πάρα πολλὰ θέλησιν «φάρετρα» του. Δὲν τὰ λέει ὅμως γιὰ... φοβᾶται ἔμμεσα πὺς κάθεται καὶ τὰ «γράφω ὅλα» στὴν ‘Ιωαννίνη.

ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

— Στὴν Πάτρα ὁ κ. Χαράλαμπος Πλόκας, συνταξιούχος — ἀρτεργάτης - συνδικαλιστής, ὁλόκληρος συγγραφικὴ μελέτη - βιβλίο γιὰ τὰ Κάτω Ραβένια, μετὰ πλούσια ὄλη γιὰ τὴν ιστορία, τὴ φύση, τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, τὴν κίνησιν τοῦ πληθυσμοῦ, ἐπεσοδία, συμβάντα, σκέψεις, τύπους κ.δ. τοῦ χωριοῦ καὶ πρόκειται νὰ τὸ ἐκδόσῃ σύντομα.

Εἶναι ἡ πρώτη φορά πού γράφεται καὶ οὐσιαστικὰ γιὰ τὸ χωριὸ καὶ δικαιολογημένα ἡ ἐκδόσις του ἀναμένεται μ’ ἐνδιαφέρον ἀπ’ τοὺς συγχωριανούς μας.

ΓΑΜΟΙ

— Στὸ χωριὸ ὁ νεαρὸς Βαγγέλης Λ. Τζωρτζῆς ἔκανε σὲς 22 Αὐγούστου τὸ γάμο του μετὰ τὴν Μαρία Κατήκου ἀπ’ τὸ Λουρὸ τῆς ‘Αμφιλοχίας, ἄλλα-παλαιά. Στὸ 2ήμερο γλέντι, πού προσκαλέστηκε ὅλο τὸ χωριό, χωρὶς διάκριση, τὴρήθηκαν ὅλα τὰ παλαιὰ τοῦ γάμου ἦθη καὶ ἔθιμα. ‘Εξῆς γάμος» εἶπαν — τραπέζι πλούσιο, 2ήμερη διάρκεια, τρικουβερτος χορὸς, «σοῦρτα» καὶ φέτα», γαμπριάτικη λεβεντιά, γυφτιάτικη χάρη κ.δ. — εἶχε ἀπὸ προπολεμικὰ νὰ γίνῃ στὸ χωριό.

— Στὴν ‘Αθῆνα ἔγιναν ἀκόμη δυὸ γάμοι κοριτσιῶν ἀπ’ τὰ Κ. Ραβένια:

Τῆς Ματούλας Σταύρου Μέκα-λη μετὰ τὸν ‘Ελλῆνα - ἀμερικανὸ Δημ. Λαμπρόπουλο σὲς 22 Αὐγούστου καὶ

Τῆς Βασιλικῆς Γιώργου Γιώτη (Ζήση) μετὰ τὸν Μηνά ‘Ιορδάνου σὲς 5 Σεπτεμβρίου.

Οἱ νύφες πενιμωφες, ζευγάρια ταιριασμένα καὶ οἱ γονεῖς πανευτυχεῖς.

Οἱ εὐχὲς μου καὶ οἱ εὐχὲς τῶν συγχωριανῶν μας, γιὰ μὴ πετυχημένη καὶ ἀνέφελη ζωὴ τὰ συνοδεύουν.

ΒΑΣ. ΠΛΟΣΚΑΣ

‘Η νοσταλγία μου γεμίζει τὸ ξεκίνημα. ‘Ηθελα νὰ βοηθῶ ἀπλόχερα. ‘Ηταν τὸ λιγώτερο πού μπορούσα νὰ κάνω. Νὰ ξαναγύριζα τὸ παρελθόν; Πολὺ ἀργά. Νὰ ξαναζήσω ἦθελα. Εὐκολὰ δὲν οὐδὲν ἦταν τὰ παιδικὰ χρόνια. Καὶ μέσα ἀπὸ ἕνα ἀτέλειωτο κόπο αἰσθημάτων ἔφτασα ἐκεῖ πού ἦθελα.

Τώρα πὰ θέλω νὰ γράψω. Ταίριαζα ἕνα-ἕνα τὰ σπασμένα ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψη κομμάτια τῆς μαθητικῆς μου πλάκας καὶ ἔσυρα πάνω τῆς τὸ κοντῆλι. ‘Οπως παλιά.

‘Τὸ λιθάρι τοῦ Μπέρη

Θαρρεῖς πὺς εἶναι ἔτοιμο νὰ κυλήσῃ στὸ λάκκο. Στὰ πόδια του τὸ μονοπάτι πού ὀδηγεῖ στὴ θρύβου τοῦ Περιστεριοῦ. Κι ὅμως, στέκει χρόνια καὶ χρόνια. ‘Αγναντεύει τοὺς ἔρημους κήπους, τὸ καμένο στὰ ἀγριόδενδρα ξωκκλήσι τοῦ ‘Αν-Λιά, καὶ μέσα στὴ γαλῆνη καὶ τὴ σιωπὴ θάλασμο στὴν ψυχὴ του τὸ γλυκὸ κελάρισμα τοῦ νεροῦ στὴ θρύβου τῆς Νύκτας. Μόνη του συντροφιά τὰ λίγα κλα-

ριά ἀπὸ πουνγάρια καὶ γκρέμματα πού φυτράνουν ἀπ’ τὸ κορμὶ του. Τὰ χοιράκια του, ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον, ὅρες - ὅρες κοντεύουν νὰ στάξουν δάκρυα ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψη. Κι ὅμως, σέρνει μαζί του ἱστορίες σὰν παραμύθια. ‘Ηρωες εἶν’ αὐτοὶ πού ἔζησαν κάποτε, ἔτρεχαν καὶ διψασμένοι ζητοῦσαν τὴν ὁμορφιά, τὴν μαγεία τῆς ἀπεραντισμένης πού τοὺς προσέφερε ὁ ὑπόδοσος κάμπος τῆς Δερπόλης. Βασιλιάδες καθιόμενοι σ’ ἕνα θρόνο μαγικά λαξεμένο ἀπ’ τὴ φύσι καὶ ὅλος ὁ κόσμος γύρω δικός τους. ‘Εκλαιγαν... τραγουδοῦσαν... ζοῦσαν. Μελάνι ὁ ἰδρώτας πού κυνόνταν στὰ χωράφια ἔγραφε μετὰ τὴν τραγοῦδι μὴ παρηγοῦντα ζωή. Ρί-ζες θαθεῖες πού τὸ κρατοῦν σὲν ἄερα... τὸ χαλάει... καὶ τὸ χροῖ. Εἶναι μὴ ζωγραφιά. Τὸ βλέ-πεις... θυμᾶσαι... νοσταλγεῖς.

Εἶναι μὴ ἀνάσα ἀπ’ τὴ ζωὴ σου. Τὸ λιθάρι τοῦ Μπέρη...

Χάιδεψα τὴν πλάκα, καμαρώνοντάς τὴν...

Κι ἔκλαψα σὰ μικρὸ παιδί...

ΚΥΝΗΓΙΤΙΚΑ ΧΑΜΠΕΡΙΑ

«Αρχισαν και φέτος από τις 15 Σεπτεμβρίου να φέρνουν γύρω οι κυνηγοί, και νάρχονται από τα Γιάννενα με τα Ι.Χ. τις Κυριακές. Έμεινε έδω όπου το χωριό μας βρίσκεται στα πόδια της Νεμέρτσικας άκουσε το πυκνό τουφεκισμό που ακούει τον ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟ ΠΟΛΕΜΟ, γιατί με τις καραμπίνες τους οι κυνηγοί όπου ρίχνουν στις πέρικες συνέχεια ριπές μοιάζει σαν να ακούει πολυβόλα. Από το πολύ τουφεκισμό δεν έμεινε στην Νεμέρτσικα κανένα άγριμο. Οι λύκοι έφυγαν και κατέβηκαν στο Μουσάκου και στις λακίες. Οι τσομπάνηδες στο Παλαιχώρι και σε όλη την Νεμέρτσικα άφισαν τα κοπάδια τους μοναχά τους. Ένω στις λακίες και στην

Λαμπάνιτσα τα φυλάνε μέρα νύχτα, διότι εκεί οι λύκοι κάνουν πανηγύρι.

Την Κυριακή 26 Σεπτεμβρίου πήγαν προς τη Λαμπάνιτσα κυνήγι τρεις Λαχανάτες και δύο Βησσαυίτες, και εκεί όπου ξανοίχτηκαν για κανέναν λαγό και τα σκυλιά κυνηγούσαν λαγό, στο μονοπάτι όπου περνούσε ο Λαχανάτης Βασίλης ο Σαλονικιός (Παπαβασιλείου) βλέπει να έρχεται ένας κυρτός Νικόλας (λύκος) και δεν χασομέρησε του έριξε με τα σκάγια και δύο τουφεκίες, φωνάζει τον Κώτσιο και τον Φάνη τους Λαχανάτες όπου ήταν κοντά του και τους λέει έριξε σε λύκο και τον έπιασε καλά. Έλατε προς τα έδω και όπως προχώρησε είδε το λύκο ξα-

πλωμένο και χτύπησε τα δόντια. Του έδωσε ακόμα μία ντουφεκιά στο κεφάλι και τον σιγούρεψε. Φώναξαν και τους Κωσταίους (Βησσαυίτες) και τον σβάρσαν και τον έβγαλαν στην χωροφάνια, ήταν πολύ μεγάλος άρσενικός θήριος. Αλλά και ο Βασίλης ο Σαλονικιός γνωστός στην περιοχή μας και στο Σαλονίκι για την κυνηγετική μαστοριά του να σκοτώνει θηρία προπαντός πολλά γουρούνια. Στο Λαχανάκαστρο το δράβου στο Σχίζα έγινε καλό γλέντι γιατί οι τσελιγκάδες της περιοχής Λαμπάνιτσα τους πρόσφεραν όλα τα ρακοκράσια και τους μεζέδες. Αυτή την φορά δεν είχαν και χαμπέρια, όπως είχαν την προηγούμενη Κυριακή 19 Σεπτεμβρίου όπου είχαν πάει για λαγό οι δύο Φάνηδες με τον Κώτσιο. Και όταν κυνηγούσε το σκυλί έναν λαγό και άκουστηκε μία ντουφεκιά, και ρώτησε ο ένας Φάνης τον άλλο Φάνη τι έγινε τοίος έριξε; Και του είπε ο Κώτσιος σε λαγό και τον δάρεσε. Φαίνεται λέει ο Φάνης ο μεγάλος ο λαγός θα είχε τσιμπούρια στα μάτια και πάει σαν γκαβός και βρήκε τα σκάγια και αούστησε. Και το δράβου πίνοντας ρακί στο Σχίζα έπαιρνε και έδινε το καλαμπούρι (άκομα βέβαια δεν άρχισαν τα κυνηγίτικα ψέμματα) αυτά τα περιμένομε μετά τις 15 τ' "Αϊ - Δημήτρη όπου θαρχίζουν παγάνες για γουρούνια. Και τότε θα γράψω και εγώ πολλά κυνηγετικά νέα.

Φρασαντίτης

ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΗ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την σελ. 1)

με. Όσο αργότερα, θέβαια, τόσο καλύτερα. Άλλες σκέψεις και σωστές. Εκείνο όμως που συνετάραζε ήταν αυτό που έβλεπε ξεκάθαρο ήταν χρόνια πριν τόξω δει. Άκου, φίλε μου. 'Η τελευταία φορεσιά της μητέρας ήταν τα σερκούνια. Μάλιστα, τα σερκούνια! Όταν τόξα, ή να σου πω. Σκέφτηκα άμέσως πόσο συμβολική ήταν αυτή η σκηνή, με όλη την τραγικότητα της. Τα σερκούνια, είπα, πέθαναν. Σήμερα κάναμε μία διπλή κηδεία. Μαζί με τη γεροντοπούλα και δολοκλήρη ή παράδοση. Λές, τάχα, νάναι έτσι; είπα. Μ' έπιασε ένα σφιγμένο στην καρδιά και τράβηξα για το καφενείο. Σκέφτηκα πως ένα ρακί με μου ξεδιάλυσε το μυαλό. Τόξα όμως έφερε άλλο και άλλο και όλα μαζί μου έφεραν τα κλάματα. Οι δικό μου, τ' αγρόνια μου, τα παιδιά, γαμπροί και νυφάδες, ξανά χίλιες δυο σκέψεις. Κρυφάκουγα τις κουβέντες τους στις χαλιάνες και μουχότανε να βάλλω τις φωνές:

— Ρέ, δέ φοβάμαι μη πεθάνω κι' εγώ. Φοβάμαι να μη πεθάνουν τα σερκούνια μας, ρέ. Άλλά τί να τους έλεγα εκείνη την ώρα. Θα έλεγαν πως μου σιούριζε. Για τουτό ήρθα έδω, για να γράψω δυο κουβέντες. Έμεις όλοι οι παλιοί δεν θέλομε να πεθάνουν τα σερκούνια. Άσε τους ανθρώπους. Αυτή είναι η μοίρα τους. Άλλά τα σερκούνια!! Άιγνε παράγγειλε κι' έναν καρή. Σκέτο θα τον πω. Του παράγγειλα τον καρέ και υποσχέθηκα, όσα μου είπε, θα τα γράψω. Τον διαβεβαίωσα όμως και είναι διαβεβαίωση όλων των νέων πωγωνίων προς όλους τους παλιούς ότι τα σερκούνια δεν πρόκειται να πεθάνουν. ΠΟΤΕ. Έμεις και τα παιδιά μας και όλοι στη συνέχεια θα φροντίσω με να ζήσουν, γιατί είναι η δική μας λαϊκή παράδοση που θα διατηρηθεί όσα χρόνια κι' αν περάσουν. Γιατί χωρίς παράδοση λαϊκή, χωρίς τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα, τοπικά και γενικά, δεν κρατιέται κανένα έθνος στη ζωή. Και το δικό μας Έθνος, η δική μας Πατρίδα, θα ζήσει στους αιώνες άκέρια και περήφανη όπως πάντα. Γιατί έχει γέροντες σαν τον παλιό Βησσαυιώτη και νέους σαν έμεις. Αντίλογος δεν υπάρχει.

Στην Καστανιανή ΒΑΦΤΙΣΙΑ ΠΑΛΗΩΤΙΚΑ

Ο Παναγιώτης του Σπύρου Τσεμπέρη και η γυναίκα του Άναστασία, θυγατέρα του Νικόλα Τζούτη, ήρθαν από τον Καναδά και βάπτισαν τον γιό τους στην Άγιο - Τριάδα της Καστανιανής. Ο νούνος, ο Πέτρος ο Ρομπήης τούδωσε το όνομα του παππού Σπυρίδων.

Στην εκκλησία μαζεύτηκε όλο το χωριό σχεδόν που ήταν και καλεσμένο στο γεύμα που έδωσε ο πατέρας κατά τα έθιμα τα παληώ-

Η "ΜΑΝΝΑ ΠΑΠΑΔΙΑ ΠΕΘΑΝΕ,"

Δεν μπορώ να αντίληφθώ και να κατανοήσω την αίτιαν της λαϊκής εκφράσεως, όσον αφορά τον θάνατον προσώπου μεγάλης ηλικίας ότι «καλύτερα που πέθανε για να ήσυχάσει». Η ζωή είναι γλυκεία και υποφερτή για τον καθένα που έρχεται στο κόσμο, χωρίς να λυγισθεί υπό όψιν του την κατάσταση στην οποία ζει, και τις θλιβερές καταστάσεις που περνά. Το ίδιο γλυκεία και επιθυμητή ήταν η ζωή για την «Μάννα Παπαδιά» άσχετα από όσα η καμένη αυτή γιαγιά πέρασε στη διάρκεια της μακρονης ζωής της. Και χωρίς υπερβολές τα θλιβερά γεγονότα ήταν περισσότερα από τα ευχάριστα, και εν τούτοις η «Μάννα Παπαδιά» όλα τα αντιμετώπισε με εκείνη την απαλότητα της ψυχής της, την καρτερικότητα της, την άμεικτη ψυχική τησπομνητικότητα, πάντα με το «Δόξα σοι ο Θεός» στα πικραμένα και μαρμαμένα χείλη της, πάντα με λογία παρηγοριάς που απάλυναν κάθε πικραμένη και χαροκαμένη ψυχή που τα άντλούσε από τα όποια μείζονα της δικιάς της χαροκαμένης ζωής. Καμένη «Μάννα Παπαδιά» τί να σου προτοθυμώδω άπ' όσα μου έλεγες, όταν με κουναρούσε μικρό παιδί ακόμα και μεγάλω, για τα βάσανα σου. Ένοιωσες για πρώτη φορά τον άσπλαγχο πόνο να σου κτυπά την νιώτικη ψυχή σου για να σου πάρη την κορούλα σου μόλις στα 11 χρόνια της. Που να ήξερες κομμένη μου γιαγιά, ότι θα ήταν η αρχή για το ψυχικό σου ξερίζωμα. Μετά πέθανε ο άντρας

σου ο παππάς Γιάννης, ο Κώστας Κονόμος, ο γιός σου ο Γιώτης Κονόμος, ο Μητρο Κονόμος, η γονούλα σου η Φρόσω στα 32 χρόνια της, ή συνυφάδα σου η Κώστα Κονόμανα και μετά ο χάρος σε άποτελείωσε ψυχικά παίρνοντάς σου το έγγονο σου το Γιάννη Κονόμο στο 44 χρόνια του. Πώς κράτησες καμένη γιαγιά τόσους και τόσους θανάτους. Πώς μπόρεσες να πής τόσα και τόσα πικρόχολα ποτήρια, πώς άντεξες να δίνης κουράγιο στον χαροκαμένο εαυτό σου. Παρ' όλα αυτά η ψυχή σου έμεινε άνίκητη, άλύγιστη και πάντα παρακλίνουσα την «Άγία Τριάδα» να σου δίνη ζωή να δλέπης την φασμία σου και να χαιρέσει προσπαθώντας να γιατρέψης τις πληγές του χάρου.

Σου έπρεπε γιαγιά μου ένας καλύτερος θάνατος, ένας θάνατος ήσυχος, ήρεμος, ένας θάνατος που να πρέπη στην δική σου ψυχή. Δεν μπόρεσα γιαγιά μου να είμαι δίπλα σου στις τελευταίες ώρες σου, να σου κρατήσω το χέρι και να μου εώσης την ελπί σου. Πιστεύω γιαγιά μου η πονεμένη σου ψυχή να με συγχωρέσει. Θά σου ζητήσω γιαγιά μου άκόμη μία χάρη, που πιστεύω ότι η ψυχή σου θα μου την εκπληρώσει — Βλέπεις με είχες συνηθίσει να μου κάνεις όλες τις χάρες — να διαβεβαιώσης όλους τους Κονομαίους στην αιώνια κατοικία τους ότι θα μείνω ο άξιος συνεχιστής και στυλοβάτης των Κονομαίων. Αιώνια σου η μνήμη αξιολάτρευτη γιαγιά μου.

«Ο γιόκας σου»

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ

Στην Άγ. Τριάδα Άμπελοκήπων παντρεύτηκαν ο Παναγιώτης Μοράκης και η Πολυξένη Άντωνίου. Νούνος ήταν ο Μανώλης ο Μάνθος. Στα νιοσεφανωμένα εύχόμαστε να ζήσουν και... με λάδι Νούνε.

Ο Θόδωρος Μιχ. Μπάσιος παντρεύτηκε στην Βήσσανη με την κόρη του Βασίλη Νάτσια από το Κεφαλόβουρο. Στο γάμο γλέντησε όλο το χωριό. Έφαγαν κι' έπιναν.

Το πιλάφι της χαράς το μαγειρεύει ο Περικλής ο Κιτσώνας από τις Κασιούς. Τα κλαρίνα λαλούσαν ως την άλλη μέρα άσταμάτητα. Ευχόμαστε να ζήσουν εύτυχισμένοι.

Ήρθε από την Τασκένδη στην Πάτρα, στον αδελφό του τον Κώστα, ο Βησσαυιώτης Φάνης Φίλης οικογενειακώς.

ΓΛΥΚΕΡΙΑ ΚΟΣΜΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ (Τζόβα)

«Σύρε του το χαιρετισμό» αυτό τό... σπυρί (μοιρολόι) μάς ήρθε στο νοίό έταν μάθαμε ότι πήγες στο χωριό για λίγες μέρες κι' άπόμεινες εκεί για πάντα!

Σύρε στον Νίκο σου τον χαιρετισμό μας χαροκαμένη ΤΖΟΒΑ, τώρα που θα τον άντάμωσες!

Έμπαινες στο δωμάτιο του (στην Εύγ. Καραβία) κι' έσφιγγες το λεπτό τ' άχείλι σου για να μην φωνάξης όταν έβλεπες τον λεβέντη σου τον Νίκο (δυο μέτρα μπόι) να προσπαθί με τα δυο του χέρια να σηκώσει το δεξί ποδάρι να το βάλλη πάνω στο άριστερό (άντρίκιο σταυροπόδι) και δεν μπορούσε γιατί τον είχε παραλύσει ή άτιμη άρρώστια του!

Έβγαίνες άμέσως κι' έκλεινες την πόρτα πίσω σου για να ξεσπάσης σε κλάμα αλλά δεν σ' άφηνε:

«Μάννα» σε φώναζε «γυιόκα μου» άπαντούσες άμέσως παρ' ότι βαριάκουες.

Για πέ-μας, μω μάννα, τα λόγια από κείνο το τραγούδι που λέει... Αυτού ψηλά που περπατάς και χαμπηλολογιάζεις». Τρυγόνά μου γραμμένη έπιανες άμέσως το σκοπό... αλλά είχες τον κόμπο στο λαιμό και σε καταλάβαινε. Σε σταματούσε: «Δέ δοκιέσαι μω μάννα» και γύρναγε σε μάς για ν' αλλάξει κουβέντα: «Η Πωγωνιανή γλώσσα έχει ρίζες άπ' την Άρχαία Έλληνική... δοκιέσαι...» δεν βγαίνει από το δοκέω - ώ των αρχαίων;».

Άλρησμονητε Νίκο - Σίδα, ο θάνατος της μάννας σου μάς έκανε να... άναψωμε ένα τσιγάρο, στη θύμηση σου και να γράψωμε το... σπυρί σου!

Αιώνια σας ή μνήμη.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ο Γιάννης ο γιός του Βαγγέλη Μπάσιος βάπτισε τον γιό του. Ο Νούνος ήρθε από την Άθήνα ήταν ο πρώην Προϊστάμενος του Ταχ. Γραφείου Βησσάνης κ. Στασινός και του έδωσε το όνομα Στέφανος.

Μετά την βάπτισι έκαναν μεγάλο και πλουσιοπάροχο τραπέζι κάτω άπ' την περγόλη του Βαγγέλη Μπάσιου με ψητά, πιλάφι νοστιμώτατο με φρέσκο βούτυρο, ρακία κρασιά μπύρες και σαν τελευταίο πιάτο προσέφεραν την χωνευτική με το ξεχωριστό άρωμα σ λ ί ρ α παρασκευάσμα του Βαγγέλη.

Ευχόμαστε να σάς ζήσει και να τ' άδείαν.

Ο Φιλιππάκης ο Φίλιος ήρθε στο Βασιλικό και βάπτισε το κοριτσάκι του Νικόλα Γραμμάκη και το έπτε ΒΙΚΤΩΡΙΑ (Βιτώρα) φώναζε ή Κελεπούρενα την γιαγιά της νεοφώτιστης Βικτωρίας και Βιτώρα φοντάζομαι θέ φωνάζουν σήμερα και την γιαγιά και την έγγονιά) Ρεβανί πήγε κ α ν ί σ κ ι ή Κούλα του Λάβαρη. Ψητά, γιοσουρία, καλούδια στο πλούσιο Γραμμοζέικο τραπέζι.

Ευχόμαστε να τους ζήσει και σ' άλλα να χαρούν.

Ο Μάρκος Πατεράκης γαμπρός του Ήλια Σιτούνη από την Βήσσανη βάπτισε τον γιό του και του έδωσε το όνομα Ήλίας. Δείγμα αγάπης προς τον πεθερό που πραγματικά το άξίζει ο καλόκαρδος Ήλίας Σιτούνης. Δεν σάς κάλεσα στα βαφτίσια μάς έπτε ο Ήλίας γιατί έσείς θέλετε κάλεσμα με κανισκι. — μπορούέ! Ευχόμαστε να σας ζήσει.

Θά θυμάστε που γράψαμε πέρυσσι για το εύτυχισμένο ζευγάρι Ρωμαιο του Δημήτρη Σπανού με την Έλένη την κόρη του Γούλη Χρηστίδη από την Βήσσανη. Την εύτυχία τους επλάτειασε χαριτωμένα μπουλόνια που τώρα άκούει στο όνομα Γιάρκος (και των δυο παππούδων) που του έδωσε ο Νούνος του ο Μανώλης ο Γούναρης. Πολλοί Βησσαυιώτες στην άρχοντοβάπτισι. Ευχόμαστε να σάς ζήσει.

ΓΑΜΟΙ

Ο Κώστας ο Μίχος παντρεύτηκε με την Βασιλική του Ζήκο - Νάνη. Πολλοί Πάνω - Ραβενιώτες Κεφαλοδρυσιτες, Βησσαυιώτες στην στέφι για να εύχηθούν το εύτυχισμένο ζευγάρι αλλά οι φίλοι του Κώστα (ο άνύπαντροι) ο Ντάβανος, ο Πάλλας, ο Σιφναίος από την Πάρο κι' ο Γληγόρης ο Τσιούφης παντρεμένοι με δυο γιουούς αυτούς, έβριχναν με γινάτι το ρύζι πάνω στο κεφάλι του Κώστα.

Πολλές εύχές από καρδιά και στις δυο οικογένειες που συμπεθέρισαν.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΪΑ

Φιλαδελφείας 102 - ΑΧΑΡΝΑΙ - (Έναντι στρατοπέδου Α.Β.Υ.Π.)

Τηλέφωνα: 246.0332 & 246.8936

ΠΟΙΟΤΗΤΑ

ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την σελ. 1

Πνευματικής και Καλλιτεχνικής δραστηριότητας και χορευτικήν εκδηλώσεων με τοπικές στολές εις την πλατεία Πωγωνίου.

Η εκδήλωση υπήρξε πρωτοφανής, πανελλαδική και μεγαλειώδης. Ολόκληρος ο Πωγωνίος εκπροσωπήθη έπαισιως. Κατά πρώτον έγινον τα έγκαινία του Λαογραφικού Μουσείου στο 'Αρχοντικό Βασιλειάδη, προσφορά των κληρονόμων κ. 'Αθ. Παπαχαρίση και της κόρης του κ. 'Αθηνάς Πάλλη.

Το πλούσιο υλικό 'Ηπειρωτικής δραστηριότητας της 'Ιστορίας του Πολιτισμού και της ζωής του Πωγωνίου, έφθεν μια 'Ηπειρωτική προβολή προσφοράς και αγάπης στην Πατρίδα Γη.

Κατά τα έγκαινία μίλησε πολύ αξιόλογα η δωρήτρια κ. Πάλλη και ανέφερε στο 'Ιστορικό του σκοπού και της δωρεάς του 'Αρχοντικού του θα μάς απασχολήση ευρύτερον εις άλλην πνευματικήν εκδήλωση. 'Επίσης μίλησε έμπειρα στατισμένα και ο κ. Ν. 'Υφαντής για το Λαογραφικό πλούτο της περιοχής μας.

Επηκολούθησε ξενάγησης των 'Επιστημών και εν συνεχεία στο Γυμνάσιον Πωγωνιανής η 'Εκθεσις Πωγωνιακής δραστηριότητας με διδλία - έφημερίδες - περιοδικά εκδόσεις Πωγωνισίων - έντυπα δραστηριότητας 'Αδελφοτήτων - 'Εργα Πωγωνισίων Καλλιτεχνών - Ζωγράφων πρωτοστατούντων: της Μαρίας Στούπη εκ Βήσσανης, 'Ιωάν. Κολέφα εκ Σταυροσκαιδίου, Γ. Δουρδούφη Δελιδνακιάτου, 'Αθ. Μέντζου, Τηλ. Μαυρομάτη,

Ψήμα, των μεγάλων νομοδιδασκάλων Γ. Γενναδίου και 'Ηροκλήτου Βασιλάδου και του πρωταγωνιστού

γαλιού της πατρίδος μας. Ζωηρόν ενδιαφέρον παρουσίασεν η έκθεσις των έργων της εκ

Μ' όμπόλιες κροκο - κίτρινες με μέρτζιες και τζιουλούφια.

της 'Ηπειρωτικής και 'Ελληνικής Δημοσιογραφίας Σπύρου Σίμου εκ Λαβδάνης.

Το Πωγωνίον στους νεωτέρους χρόνους μάς παρουσίασεν πλουσιότατον Λογοτεχνικόν υλικόν και ανθρώπους που πρωτοστατούν στα γράμματα, την 'Επιστήμην, την Παιδείαν, τας Τέχνας. Δεν δύναμε να μην σημειώσωμεν την προβολήν των κ.κ. Π. Χρήστου Καθηγητού Πατρωλογίας εις το Πανεπιστήμιον Θεσ/νίκης, Δ. Ζαμπέλα εκ Πωγωνιανής Καθηγητού 'Ανωτάτης Γεωπονικής - Σπύρος Στούπη Συγγραφέας και μελετητής της 'Ηπ.ρ. 'Ιστορίας με ιστορικόν Λαογραφικόν άρχεϊον θαθείας με-

Βησσανής Καλλιτέχνης Ζωγράφου Μαρίας Σπ. Στούπη, έργα τα οποία ένγκαιμιαστικώς έκρινεν στην 'Αθήνα, στην Κέρκυρα, εις τα Γιάννινα ή Φιλότεχνος Κριτική Κοινωνία και πλείστον άλλων Καλλιτεχνών του Πωγωνίου.

Η εξαίρετος αυτή έπαφή μάς δίδει την ευχαρίστησιν να σημειώσωμεν στα 'Ελληνικά αυτά όρόσημα και μίαν πραγματοποιηθείσαν εκδήλωσιν της 'Ηπειρωτικής ζωής. Τό φεστιβάλ Δολού που συνεκέντρωσε την νοσταλγίαν των 'Ηπειρωτικών παραδόσεων με τον Πωγωνισμό γάμο της παλίας έποχής και όλας τας έορταστικας εκδηλώσεις που υπήρξαν διάχρυτες στην Κοινωνία Δολού με την όποιαν μάς συνδέουν τόσο ακατάλυτοι πνευματικοί δεσμοί. Με την έπίδρασιν αυτή πιστεύωμε ότι θα συνειδητοποιήσωμε και θα διαφυλάξωμε τις έκπολιτιστικές κληρονομίες και τας όποιας θα αξιοποιήσωμεν.

Ο ΕΟΤ έκτιμώντας την σημασία και σκοπιμότητα των εκδηλώσεων αυτών δόθησε στην έπιτυχία και καλεί τους Πωγωνισίους στην ευγενή προσπάθεια του Παρθάρτηματος Πωγωνιανής της 'Εταιρείας 'Ηπειρωτικών Μελετών. Με ήνωμένες τις καρδιές, καρδιές έλληνικές άς χαιρετίσωμε την πρώτη αυτή 'Εθνική Καλλιτεχνική 'Εκδήλωσιν και άς συγκαρούμε τους πρωτεργάτες της ώρας αυτής προσπάθειας που δημιούργησε την πνευματική προβολή της 'Επαρχίας μας στον Πανελλαδικό χώρο.

ΧΡΙΣΤΟΦ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ
Συν/χος Δημοσιογράφος

Στήν 'Αγ. Παρασκευή Φαραγγίου

Κάτω από αιώνοβιες θαλαμιές και πανώφλες όξυες και γράβας, σ' ένα ώραϊο πλάτωμα, στις δυτικές πλαγιές του βουνού Κόκκινο δρίτκεται το έξωκλήσι της 'Αγίας Παρασκευής του χωριού Φαραγγίου. 'Εκεί είχαμε την ευτυχία να φθάσωμε προσκυνητές φέτος το καλοκαίρι, στις 26 'Ιουλίου 1976, την ήμερα που η εκκλησία μας γιορτάζει τη μνήμη της 'Αγίας. Λίγοι οι προσκυνητές και πανηγυριστές της ήμέρας, μια και τα χωριά όλα έχουν σχεδόν έρημωθή. Στην κυριολεξία θα λέγαμε, προκειμένου για τα χωριά του Πωγωνίου, ότι έχουν δασωθή. Κατανυκτική ή θεία λειτουργία από τον Παπά - Χριστόδουλο από το Δελιδνάκι. Πλούσιο το τραπέζι των φιλόξενων κατοίκων του Φαραγγίου, κάτω από τα θαυσιακά φυλλάματα των δένδρων, με ψητά της σουζλάς, κοκορέσια, τυριά και φρούτα, φωμιά και ποτά. Τα μεταλλικά τραπέζια είναι δωρεά των ξενητεμένων μας που βρίσκονται στη Νέα 'Υόρκη. περιποιητικώ-

τατος ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Χριστόφορος Κύρος, συμπαραστατούμενος από τον Γραμματέα κ. Χριστοφορον Κήτταν και τον 'Αγροφύλακα κ. 'Εμμανουήλ Κύρον που είναι και οι δυο Τετριάχτες.

Φαραγγιώτες και ξενοχωρίτες πανηγυρίζουν από το Τετριάχι, το Σταυροδρόμι και το Δολό άδελφωμένοι, περπάσαμε ευχάριστα την ήμερα αυτή, εύχόμενοι πάντα: και του χρόνου, και χρόνια πολλά να γιορτάζωμε ειρηνικά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΛΩΛΗΣ

Περιμένει τους φίλους του

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΧΑΡΑΥΓΙΤΩΝ

Στη Λέσχη του, στην όδo 'Αγίου Δημητρίου 30 στού Ψυρρή ('Αθήνα) και σ' ένα πολιτισμένο καθαρό και ήσυχο περιβάλλον ο Σύλλογος Φίλων Χαραυγίτων περιμένει τους φίλους του, διαθέτοντας για την ψυχαγωγία τους δική μας και ξένη μουσική από στέρεο και όλα τα τεχνικά και πνευματικά παιχνίδια, μ' έναν πλούσιο μπουφέ και κάβα.

«ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ»
ΓΙΑΤΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ

ΣΤΥΝΕΧΕΙΑ εκ της 1ης σελ. σπουδάζουν. Στο περίφημο άθροισμα του Καστανιανή νομικού 'Αχιλ. Τσορτέκη τούτη η πράξη χαρακτηρίζεται σαν θυσία. 'Ας με συγχωρήσει ο καλός φίλος και συμπατριώτης που θα διαφωνήσω μαζί του. Δεν είναι θυσία αυτή η πράξη. Είναι μεγαλείο. Είναι λαμπρή απόδειξη της 'Εθνικής Παράδοσης και ιστορική επανάληψη μεγάλων γεγονότων της φυλής μας.

'Αλλά το οικοτροφείο ήταν μόνον η αρχή μιας δημιουργικής πορείας. 'Ακολούθησε με τον ίδιο ζήλο και κόπο η άνεγερση κτιρίου, για να χρησιμοποιηθή σαν Πνευματικό Κέντρο. Μία φωτεινή άχτιδα 600 χιλιομέτρα μακριά από την 'Αθήνα, ακριβώς στα σύνορα με την 'Αλβανία. 'Ενα Πνευματικό Κέντρο για τη μόρφωση άγροτοπαίδων και τη διάσωση των ιστορικών παραδόσεων του 'Εθνους.

Ναι, φίλοι αναγνώστες. Η καρδιά της 'Ελλάδας χτυπάει δυνατώτερα τώρα στην Λάκα Πωγωνίου, με κέντρο την Καστανιανή. 'Εδώ η ιδιωτική πρωτοβουλία, ξεπεράσε κάθε κυβερνητικό όνειρο, ύποσκελίσε κάθε προγραμματισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης.

'Ανοιξε το δρόμο για κάθε προσπάθεια και δόθησε να ξεριζωθεί από την καρδιά των όνειροπόλων κάθε δισταγμός, στα παρόμοια έργα.

Ναι 'Ελληνες, Η Καστανιανή σας φωνάζει, σας καλεί κοντά της. 'Ζητείται να την ακούσετε.

'Ετσι έπως τα εξέθεσα θα πιστεύω κανείς ότι όλα τα προβλήματα λύθηκαν κι' ότι καμμία ανάγκη πλέον δεν υπάρχει. Τούτο θα ήταν λάθος και να το σκεφθή κανείς. 'Εκεί μεγάλα προβλήματα το χωριό, αλλά σήμερα θα άσχοληθώμε μ' ένα από τα σοβαρώτερα. Είναι το πρόβλημα του άγροτικού γιατρού.

Σήμερα το χωριό εξυπηρετείται από άγροτικό γιατρό με έδρα το Κεράσσο, με μόνιμους κατοίκους 30 τον άριθμόν.

'Ετσι παρουσιάζεται το φαινόμενο ένα χωριό σαν την Καστανιανή με 250 κατοίκους και οικοτροφείο με 50 παιδιά να έχη έλλειψη γιατρού ενώ όπωσδήποτε έχει άμεση ανάγκη της παρουσίας του.

Για να διευκολύνη δέ τη τοποθέτηση γιατρού με έδρα το χωριό, προσφέρει σήμερα δωρεάν διαμέρισμα και ιατρείον, στο γιατρό,

με όλες τις άνέσεις. Τούτη την έκπληξη τα φύλαξα τελευταία, γιατί τη θεωρώ σαν την μεγαλύτερη όνειροπόληση του πλέον άγαθού όνειροπόλου - προγραμματιστού. Δεν ζητάει τίποτε η Καστανιανή από το έπίσημο Κράτος. 'Αντίθετα προσφέρει και παρακαλεί για μια τόσο απαραίτητη βιοτική ανάγκη. 'Απαλλάσσει το κράτος από κάθε δαπάνη και άγκαλιάζει το γιατρό δίνοντας του όλη την αγάπη της. 'Ετοιμάστηκε για να δεχθή την κρατική γενναιοδρία, αν μπορεί κανείς να τη χαρακτηρίσει έτσι.

Η τοποθέτηση γιατρού στο χωριό δεν είναι πράξη έπιδεξιμένη. Είναι πράξη ιερή και αναγνώριση έπίσημη της καταπληκτικής προσπάθειας όλων των Καστανιανών.

Είναι έπιβράβευση και παράτρυνση μαζί προς όλα τα πέρατα του έλληνικού χώρου για την δημιουργία τέτοιων έργων. 'Αποτελεί καθήκον της έπίσημης πολιτείας και έμπρακτη ευάρεσκει στους άκρίτες των όυνόρων. Και ταύτιζεται άπολύτως με την κυβερνητική πολιτική, για την ύποστήριξη και συμπαράσταση των άκρικών περιοχών της 'Ελλάδος.

'Ενα χωριό με ιστορική παράδοση, καμμένο το 1913 όλοσχερώς από τους Τούρκους και το 1944 από τους Γερμανούς, ζει και πάλι άναπαύσσειται, δημιουργεί, μεγαλώνει, παλεύει. 'Εχει δικαίωμα να άπαιτήσει την καθημερινή παρουσία ενός γιατρού. Κανενός είδους σκοπιμότητα δεν έπιτρέπεται να έμποδίση το ζαναζωνάνεμα της φλόγας για δημιουργία, που καίει τους Καστανιανήτες. Δεν άρκοον τα μεγάλα έθνικά προβλήματα, ούτε άκαιρα προβόλουν ένα καθ' όλα δίκαιο αίτημα. 'Αντίθετα μάλιστα, σ' αυτές τις κρίσιμες για το έθνος ώρες, η Καστανιανή δείχνει περισσότερο την παρουσία της. 'Επιβεβαιώνει την κοινή πεποίθηση. Ούτε στίβαμή έλληνικής γής σ' όποιοδήποτε έπιβόλεα. Τό λέει τούτο έμπράκτως. Είναι εκεί, ζωντανά ευλακίο και προμαχώνας της έλληνικής άξιοπρεπειας.

Μ' ατή τη σκέψη είναι άκόμη μεγαλύτερη η ανάγκη του άγροτικού γιατρού. 'Ας μη άπογορευθούν οι Καστανιανήτες. 'Ας υιώνουν μ' αυτή την κρατική φροντίδα ότι δεν είναι μόνοι. 'Ολόκληρη η 'Ελλάδα, έπίσημη και άνεπίσημη, είναι μαζί τους. Γιατί τ' άξίζουν και τό δικαιούνται.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Δικηγόρος

«Φίλοι καλώς ώρίσταν» τραγουδήθηκε από το πολυφωνικό συγκρότημα Κτισμάτων.

Τέλη Τζάκου, Β. Κωτσάκη, εκ Βήσσανης, Δημ. Κεραμίδα, εκ Παλαιούργου Χρ. Κράνου εκ Περιστέρου και πολλών άλλων καλλιτεχνών.

Δέον να σημειωθή ότι πρό της 'Εκθέσεως της Πωγωνιακής Πνευματικής Εραστηριότητας, παρήλασαν, με λαϊκά όργανα, τα χορευτικά συγκροτήματα με την Πωγωνισια νύξη υπό τας ένθουσιώδεις εκδηλώσεις του λαού. Εις την πλατεία Πωγωνιανής ως έπιστάγασμα των εκδηλώσεων, ήρχισε το γλέντι και ο χορός ενώ ο Πρόεδρος της Ε. Η. Μελετών κ. Κων. Φρόντζος έχαιρέτησεν διά συγκινητικής προσφωνήσεως την όλην εκδήλωσιν.

Σαν 'Εθνικόν γεγονός πρέπει να χαρακτηρισθή η 'Εκθεσις Πωγωνιακής δραστηριότητας και Πνευματικής προβολής που άξιεπαιώς όργανώσεν ο Φιλεκαίτευτικός Σύλλογος Πωγωνίων στον χώρο που τόνον ευγενώς παρεχώρησαν οι Κληρονόμοι Βασιλειάδη - Πνευματικόν προγεφύρωμα του Πωγωνίου και Β.Η. — και έτιμήθη έπάξια το 'Ηπειρωτικόν Πνεύμα με αυτήν την Καλλιτεχνικήν και Λογοτεχνικήν 'Εκθεσιν. Πρέπει όλοι μας να δώσωμε πνοή υπό την κατεύθυνσιν του πνευματικού Φάρου του Γυμνασίου Πωγωνιανής που έλάμπρυνεν την εκπαίδευσιν με την προβολήν του στο πνευματικό στερέωμα της 'Ηπείρου. Η 'Εκθεσις έτίμησε την προβολήν και την μνήμην των μεγάλων τέκνων του Πωγωνίου που κυριάρχησαν στον κόσμο του πνεύματος της 'Επιστήμης ως μεγάλοι μορφαί της έκκλησίας, της Πολιτείας, της Δημοσιογραφίας, των Καλλιτεχνικών 'Εκδηλώσεων. Το Πάνθεον των μεγάλων άγωνιστών κοσμοούν αι μεγαλειώδεις μορφαί του Μητροπολίτου Δέρκων Νεοφύτου, ένός 'Αθηνάγορα και Σπυριδώνος και του Μητροπολίτου 'Ερμούπολεως Εύαγ.

'Αδελφότης
'Αγιοκοσμιτών

Το Διοικητικόν Συμβούλιον της 'Αδελφότητος συνήλθε την Τετάρτη 22-9-76 και άνασυγκροτήθηκε μετά την απώρησιν του κ. 'Αθ. Κοσσύρη (λόγω συνταξιοδότησεως και μεταβάσεως του στο χωριό) και του κ. Σπύρου Κιτσώνα μεταθέντος στο έξωτερικό για μία διετία.

Η νέα συγκότηση έχει ως έξης: Πρόεδρος: Χρηστίδης Γρ. 'Αντιπρόεδρος: Βράτσης Γρ. Γρ. Γραμματέας: Ματθαιάδης 'Ελευθ. Ταμίας: Μπότσαρης Κων. Μέλη: Παππά 'Αλεξάνδρα, Γκιούργια Βασίλειος, Παππάς Γεώργιος.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 15^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΣΤΟ ΑΚΡΙΤΙΚΟ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟ

ΣΤΥΝΕΧΕΙΑ εκ της 1ης σελ. Παντελή Λούλα ο όποιος είναι ένας πραγματικός άγωνιστής, που διαρκώς έδω και χρόνια άγωνίζεται διά την πρόοδο και την καλλιτέρευση των τριών χωριών μας.

Για όλους μας το πανηγύρι κράτησε τέσσερις μέρες από το βράδυ της Παρασκευής 13ης Αύγουστου όπου ξεκινήσαμε, δύο πολιτείες πούλιαν από την Πλατεία Κοιμουνδόλου, έως το βράδυ της 16ης Αύγουστου όπου έπιστρέψαμε και πάλι.

Τό ταξείδι προς τα Γιάννενα ήταν καί το ξεχωριστό, τό κέφι που επικρατούσε ήταν πηγαίο και άκράτητο. 'Ολοι μέσα στο πούλιαν και ιδιαίτέρας οι νέοι τραγουδούσαν και χόρευαν τα όμορφα Πωγωνήσια τραγούδια. Καθ' όδον και ποίον φτάσωμε στα χωριά μας έπισκευθήκαμε το χωριό Βασιλικό. Μετά δέ από παραμονή μιας ώρας ξεκινήσαμε και πάλι για τα όμορφα χωριά μας Ζάβορχο - Μανρόπουλο - Χουσόδουλη.

Η ύποδοχή των χωριανών ήταν καί το ξεχωριστό, τό κέφι που επικρατούσε ήταν πηγαίο και άκράτητο. 'Ολοι έτρεξαν να μάς υποδεχθούν και να μάς χαιρετήσουν και από τα μάτια των ήλιζωμένων έτρεχαν δάκρυα χαράς διότι ύστερα από καιρό ξανάβλεπαν τα παιδιά τους και τα έγγονά τους.

Στο χωριό όλη την ήμερα

του Σαββάτου παρατηρείτο ζωηρή κίνησις λόγω των ετοιμασιών για το πανηγύρι.

Κυριακή πρωί οι καμπάνες της εκκλησίας άρχίζουν να ήχουν χαρμόσινα. Σιγά - Σιγά ο κόσμος άρχίζει να βγαίνει από τα σπίτια και να κατευθύνεται προς την εκκλησία.

Τι χαρά Θεέ μου να βλέπεις τόσο κόσμο στο χωριό μας όπως παλιά. Η εκκλησία γεμάτη από κόσμο λαμπροφωτισμένη, και μπρός στην 'Ωραία Πύλη ο Αιδεσιμότατος 'Ιερέας Τ. Σίνης ο όποιος αν και θνήκει στη σύνταξη ούτε για μια στιγμή δεν δίστασε ήρθε και λειτουργήσε την έκκλησία και όχι μόνο αυτό αλλά και μετά της Προεσβυτέρως παρεκλήθησαν στο πανηγύρι και γιορτάσαν μαζί μας. Μετά τό πέρας της θείας Λειτουργίας όλος ο κόσμος συγκεντρώθηκε στο προαίλιο της εκκλησίας, όπου προσφέρθηκε το πατροπαράδοτο τοίπαυρο. Τα όργανα άρχίζουν να παίζουν και ο χορός και το γλέντι άορίζουν.

Τό κέφι επικρατεί παντού, γέροι και νέοι όλοι μπαίνουν στο χορό. Δυο και τρεις διπλές ο χορός Τό τί άκολουθεί δεν λέγεται. Τό μεσημέρι στόνεται το τραπέζι με σαλάτες και ψητά που μοσχομυρίζουν, οι νέοι του χωριού μας έδωσαν

και πάλι το παρόν στο σεοβόρισμα και στην τέλεια έξιστηρήσι.

Μετά τό φαγητό συνεχίζεται και πάλι το γλέντι με περισσότερο κέφι και ζωντάνια και διαρκεί μέχρι όργα το πρωί της έπομένης ήμέρας. Έκτός από όλους τους χωριανούς άθροισα στο πανηγύρι ήταν και η προσέλευσις των γύρω χωριών Γεραχίου, Ζαβρόχου, Χουσόδουλης, 'Αγιοχωρίου. Τό άπόγευμα μάλιστα όλο και περισσότερος κόσμος συνέρεσε και έδωσε από τό Ζάβορχο και τό 'Αγιοχωριό. 'Ιδιαίτερος μάς έτίμησε η παρουσία των νέων του 'Αγιοχωρίου καθώς και του έξ 'Αμερικής άρχιθέντος κ. Νικ. Νάνη και Χαρίση Παπα μετά της οικογενείας του. 'Ιδιαίτερος διά της παρουσίας του μάς έτίμησαν και οι έξοχοι φίλοι και ένθερμοι ύποστηρικτές της 'Αδελφότητος μας κ.κ. Στέφανος Φωτιάδης εκ Μαζαρακίου και Παναγιώτης Καλούδης εκ Σταυροδρομίου μετά των οικογενειών των. 'Εκ Ζαβρόχου ο κ. Εύάγγελος Παπαλάς του Γεωργίου και η σύζυγός του κ. 'Ελευθερίου Παπαλά άρχιθέντες εκ 'Αμερικής.

'Ιδιαίτερος συγγινηθήκαμε ξανά όλοι έφέτος διότι διά μια άκόμη χρονιά οι ξενητεμένοι του χωριού μας θεράπευαν πάλι κοντά μας για να έορτάσουν

και αυτοί την 'Κοίμησιν της Θεοτόκου. 'Αλλοι έξ αυτών άφίχθησαν εκ 'Αμερικής όπως η Κα Θάλεια Παντελή μετά της θυγατέρας της και της συνφάδας της, άλλοι εκ Βελγίου όπως ο κ. Χρήστος Παπαναστασίου μετά της οικογενείας του και άλλοι εκ Γερμανίας όπως ο κ. 'Αθανάσιος Ζαφείρης μετά της οικογενείας του και ο κ. Χάλης Μπλετάς μετά της οικογενείας του.

Ζητώ συγγνώμη και άς με συγχωρήσουν που δεν μπορώ να γράφω όλους τους παρευρισκόμενους.

'Επίσης συγχάρω την 'Εκκλησιαστική 'Επιτροπή διά τό έργο της διά την ιδιαιτερία του πανηγυριού καθώς και όλους όσους εδωκάσαν διά την τέλεια διεξαγωγή της θεοσκευτικής αυτής εκδηλώσεως.

Την Δευτέρα, στεναχωρημένοι, διότι αναγκασμένα να γύναμε από την ιδιαιτερία μας πατρίδα έπιστρέψαμε και πάλι στην 'Αθήνα.

Καθ' όδον όμως έπισκευθήκαμε και τό φυλάκιο της Κακαβιάς απ' όπου άντικρύσαμε τό χωριό της Β. 'Ηπείρου. 'Εκεί παραμείναμε περίπου μία ώρα μετά δέ γεμάτοι άναμνήσεις και ευχάριστες έντυπώσεις πήραμε τό δρόμο της έπιστροφής.

Γ.Λ.